

Creatie laGeste 2023

Première 02 november 2023, De Vooruit, Gent (BE)

© kvde.be

someone will always be missing

Joke Laureyns & Kwint Manshoven
laGeste (kabinet k + les ballets C de la B)

'In our reality as Palestinians, we have to think about every move we make. This brings tension and fear. But here, in this workshop, I could let go. It was the longest time ever that I kept my eyes closed.'

(Nadine Ali uit Nah Al Bared Camp, Tripoli)

HET PLAN

Twaalf dansers komen samen als voor een reünie van verre verwanten. Er zijn kinderen bij, jongeren, en volwassenen van alle leeftijden. Door omstandigheden - een aanslepend politiek conflict - kan niet iedereen aanwezig zijn. *someone will always be missing*. Hoe nabijheid te creëren in een wereld die mensen uit elkaar drijft?

VOORGESCHIEDENIS

Choreografen Joke Laureyns en Kwint Manshoven zijn de drijvende krachten achter een uniek oeuvre waarin kinderen en volwassenen het podium delen. Hun werk is speels en duister tegelijk, uitbundig en ingetogen, veerkrachtig en fragiel. Ze noemen hun voorstellingen kleine utopieën: collectief vormgegeven dromen waarin de melancholie nooit ver weg is. Het is werk dat hoopvol stemt en dat met zijn universele taal een publiek in heel Europa aanspreekt. Er spreekt een onstilbaar verlangen uit naar vrijheid, naar grenzeloosheid, naar samenzijn en nabijheid.

In 2015 waren ze te gast in Jeruzalem en Ramallah met de voorstelling *Rauw*. Twee jaar later bezochten ze vluchtelingenkampen in Libanon (2017). In 2019 keerden ze terug naar Ramallah met een workshopreeks in het kader van *Les Ateliers Déplacés*, een initiatief van *les ballets C de la B*. Deze kennismaking met het Palestijnse publiek en de eerste samenwerking met Palestijnse dansers creëerden de voedingsbodem voor het verbinden van hun werk en de Palestijnse realiteit.

De opgelegde diaspora, de onmogelijkheid om grenzen over te steken, het verbod om geboortestreek of thuisland te bezoeken, de dagelijkse inperking van leef- en bewegingsruimte, het leven in kampen, de overvolle klaslokalen, de bezettingen, de blokkades, de wachtrijen, de intimidaties, de opsluitingen, de checkpoints, de muur - de Palestijnse realiteit laat zich lezen als een bewegingscrisis. Bewegingsgerelateerde begrippen als mobiliteit, ontwikkeling, groei... maar ook de alledaagsheid van een wandeling of een sportactiviteit, zijn binnen de Palestijnse realiteit conflictgeladen. Voor choreografen als Joke en Kwint die hun werk maken met lichamelijke vrijheid als hoogste goed, leek er een universeel verhaal te schuilen in de door conflict geladen lichamen van de Palestijnen die ze ontmoetten. Vanuit deze intuïtie ontstond het plan om een voorstelling te maken.

© kvde.be

CONCEPT *someone will always be missing*

In de turbulente, complexe en gewelddadige realiteit van miljoenen onderdrukte Palestijnen stellen choreografen Joke Laureyns en Kwint Manshoven een van de meest elementaire artistieke gebaren denkbaar: ze brengen een kind en een volwassene samen in een dansstudio.

Het is wellicht het meest archetypische beeld dat nabijheid uitdrukt, gaande van geborgenheid, zorg, steun, bescherming, tot uitdaging en spel. Met als basisvoorwaarde: vertrouwen. Het duet dat daaruit ontstaat toont een kwetsbaar maar vitaal beeld. Twee generaties die elkaar dragen, twee mensen die elkaar tegenkomen in beweging en zo een nieuwe eenheid bouwen. In de versplinterde Palestijnse realiteit is het de uitdrukking van het geloof dat de meest elementaire verbinding een verschil kan maken.

Dit beeld wordt zes keer herhaald: er worden zes duetten ontwikkeld met mensen afkomstig uit zes verschillende contexten.*

Zo willen we komen tot een collectieve droom: alle duetten samen te brengen op één scène, als een feestelijke bijeenkomst van verre verwanten. Dit in het volle besef dat deze droom door de impact van geopolitieke geweld ten alle tijden wordt bedreigd en door opgelegde reisbeperkingen of andere obstakels bij elke voorstelling in een andere vorm en cast zal materialiseren. De afwezigen zullen altijd op de een of andere manier worden vertegenwoordigd.

De afwezigheid van wie de voorstelling niet heeft gehaald wordt een centraal gegeven in het project. **someone will always be missing** is een voorstelling over gemis en hoe daarmee om te gaan, over verlies en het verzet daartegen. *someone will always be missing* de Palestijnse realiteit tot een universeel verhaal dat raakt aan het leven van eenieder die gescheiden leeft van een geliefde. Is het dansende lichaam in staat het gevoel van gemis om te buigen en te overstijgen?

* *someone will always be missing* wordt op verschillende plekken gecreëerd. Elke poging om hier een overzicht van te geven is confrontatie met de geografische complexiteit van de gefragmenteerde Palestijnse realiteit, en is daardoor altijd een gebrekkige vereenvoudiging die moet worden toegelicht. De zes contexten waarvan sprake zijn Jeruzalem, Israël, Jenin, Gaza Stad, Libanon en Gent. In het Palestijnse deel van Jeruzalem wordt gewerkt in de wijk Beit Hanina, deze ligt buiten de oude stad; er is de wens om ook een traject te ontwikkelen binnen de oude stad, waar de levensomstandigheden heel anders zijn. In Israël zelf wordt niet gewerkt - de samenwerking met Israëlische organisaties leidt onvermijdelijk tot een inhoudelijke vertroebeling van het project - maar in Israël wonende Palestijnen vervoegen de groep deelnemers in Jenin op de Westelijke Jordaanoever. Daar wordt gewerkt in het vluchtelingenkamp; ook dansers die elders op de Westelijke Jordaanoever wonen zakken af naar Jenin. De toegang tot de Gazastrook wordt door de Israëlische autoriteit dermate bemoeilijkt dat er alsnog alleen via streaming kan worden samengewerkt. In Libanon wordt gewerkt met Hamana, een dorp in de buurt van Beirut, als uitvalsbasis. Van daaruit reizen we af naar de Palestijnse vluchtelingenkampen in of nabij Tripoli, Beirut, Saida en Tyre. In de werksessies in Gent verzamelen Palestijnen uit de Europese diaspora. Dezen zijn afkomstig uit uiteenlopende contexten: Westelijke Jordaanoever, Gaza, Israël, Libanon... Voor het goede begrip van het project: het reizen tussen deze verschillende contexten is voor West-Europeanen niet vanzelfsprekend, maar in de meeste gevallen mogelijk; voor het grootste deel van de Palestijnen is het nagenoeg onmogelijk om van de ene context naar de andere te reizen.

TRAJECTEN EN MOMENTEN

Aan de creatie van **someone will always be missing** gaat een intens workshoptraject vooraf met honderden deelnemers, waarvoor Joke en Kwint afreizen naar verschillende Palestijnse regio's. Afhankelijk van de regio en de plaatselijke partnerorganisatie waarmee wordt samengewerkt, verloopt dit traject verschillend. Uit elk traject wordt uiteindelijk één kind en één volwassene geselecteerd, waarmee een van de zes duetten uit *someone will always be missing* wordt gecreëerd. Maar het opzet van deze voortrajecten is veel groter dan dat. Ze maken wezenlijk deel uit van wat Joke en Kwint met hun werk beogen: mensen samenbrengen binnen een utopische dynamiek. Het algemene verloop van deze trajecten is als volgt.

In een eerste fase wordt een band opgebouwd met performante partners op het terrein. Structurele partners zijn Douban Center for Arts (Jeruzalem), Freedom Theatre (Jenin), Hammana Arts House (nabij Beirut) en Hai Team (Gaza Stad). Dit zijn artistieke organisaties met een sterk lokaal netwerk, een eigen werking met kinderen en volwassenen, en een eigen publieksbereik. Ze werken al dan niet nauw samen met plaatselijke sociaal-culturele werkingen, sportclubs, scholen, etc.

In samenspraak met deze partners wordt een groep van deelnemers samengesteld, die ter plaatse wordt uitgenodigd voor een kennismakingsworkshop met Joke en Kwint. Zo waren er workshops in Douban Center for Arts (Jerusalem), Freedom Theater (Jenin) en verschillende vluchtelingenkampen in Libanon: Shatila en Burj Barajneh (Beirut), Ein El Hilweh en Mieh Mieh (Saida), Nahr el-Bared en Beddawi (Tripoli), Rashidieh (tyre). **

De workshop in Gaza stad werd noodgedwongen via streaming georganiseerd vanuit de dansstudio van laGeste in Gent, waar ook de workshops met de Palestijnen uit de Europese diaspora plaatsvonden. Mogelijk volgen nog andere locaties (zoals de Palestijnse wijk in het oude stadsdeel van Jeruzalem).

Deze workshops leggen een stevige vertrouwensbasis tussen alle betrokken partijen en alle deelnemers. Voor Joke en Kwint is het een manier om meer voeling te krijgen met de plaatselijke context en om in te schatten wie affiniteit heeft met hun artistiek idioom, hun mensbeeld en werkwijze.

Op basis daarvan wordt een kleine groep deelnemers uitgenodigd voor een vervolgworkshop die enkele dagen duurt. Er worden duetten samengesteld van telkens een kind en volwassene, elk duet ontwikkelt zijn eigen bewegingstaal. Met dit materiaal wordt vervolgens in een tweede fase naar een kleine presentatie toegewerkt: een toonmoment of kleine dansvoorstelling die aan de plaatselijke gemeenschap van artiesten en geïnteresseerd publiek wordt gepresenteerd. Het doel: een spoor achter te laten in de afzonderlijke contexten van waaruit *someone will always be missing* wordt gegenereerd, en een zo groot mogelijk publiek deelachtig maken van de vitale en universele zeggingskracht van de artistieke ontmoeting tussen kind en volwassene.

** Voor de naamsvermelding van de kampen maken we gebruik van de schrijfwijze die door de UNRWA wordt gehanteerd (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East: www.unrwa.org).

© kvde.be

VOORSTELLING

De eindrepetities en première van *someone will always be missing* vinden plaats in Gent, de thuisbasis van laGeste. De ambitie is om de voorstelling te laten reizen in Europa en waar mogelijk ook in het Midden-Oosten. Afhankelijk van de speelplek en de daarmee samenhangende inreisbeperkingen zal de cast er per voorstelling anders uitzien.

Behalve de ontwikkeling van de afzonderlijke duetten onderzoekt het artistieke team op welke manier afwezigheid kan worden omgebogen naar aanwezigheid, zonder gebruik te maken van video/streaming. De uiteindelijke vorm van de voorstelling wordt bepaald door vragen als de volgende. Hoe beïnvloedt afwezigheid het dansidroom van de performers die aanwezig zijn? Tekst speelt daarin wellicht een cruciale rol: kunnen de lege plekken worden gevuld door de beschrijving van herinneringen aan de bewegingen van de afwezige dansers? Of spreken de afwezigen zelf een audiofile in, waarin ze hun duet beschrijven? Dansen de aanwezigen die woorden als instructies? Of genereert het luisteren naar die verre stemmen nieuw materiaal dat ter plaatse wordt geïmproviseerd? Of nog: worden de woorden van de afwezigen middels projectie geruisloos in de voorstelling binnengebracht en in stilte gedanst? Wat is de rol van de muziek bij dit alles?

Muzikant Thomas Devos, die in Palestina eerder samenwerkte met rapper Boykot (van Ramallah Underground) en het collectief Radio No Frequency, maakt de soundtrack ism Palestijnse muzikanten.

CREDITS

regie Joke Laureyns, Kwint Manshoven

dans duetten tussen professionele dansers en kinderen van Palestijnse origine

productie laGeste (Gent)

coproductie Freedom Theatre (Jenin), Dansens Hus (Oslo), VIERNULVIJER (Gent), TANDEM Scène nationale (Arras/Douai), hetpaleis

met de steun van de Tax Shelter maatregel van de Belgische Federale Overheid via Flanders Tax Shelter

PRAKTISCH

Première: 02 11 2023 - De Vooruit Gent (BE)

BIOGRAFIE

Joke Laureyns (°1972) is choreograaf, met een achtergrond in filosofie. Samen met Kwint Manshoven is zij stichter en bezieler van het gezelschap kabinet k.

Sinds 2002 creëren ze samen onder de vleugels van enkele grotere theaterhuizen een reeks voorstellingen die niet onopgemerkt blijven: *Dromen hebben veters* (fabuleus), *Shelter* (Kopergietery), *Martha, Marthe* (Kopergietery) en *Questo Ricordo* (CC Hasselt). Vanaf 2008 bouwen ze verder aan een oeuvre van voorstellingen voor een breed publiek met *Einzelgänger (-)*, *unfold, i see you*, *zwaluwzang*, *rauw* en *ba(b)bel* aan. *Unfold* en *rauw* worden geselecteerd voor het Theaterfestival en plaatsen kabinet k ook in het buitenland op de kaart. In 2016 start kabinet k een structurele samenwerking met hetpaleis (Antwerpen). In dit parcours worden *Horses* (2016), *invisible* (2018), *as long as we are playing* (2019, coproductie met LOD muziektheater) en *promise me* (2021) gemaakt. *promise me* vormt het sluitstuk van 20 jaar werken en leven onder de naam kabinet k.

Het oeuvre spreekt op een eigenzinnige manier over lichamelijke, over dans, over menselijke verhoudingen. De voorstellingen nemen in het landschap van de podiumkunsten een unieke plaats in door het volgehouden en doorgedreven zoeken naar een alternatief, een utopia, door stilte te plaatsen tegenover een wereld vol stellingen. Hun danstaal is enerzijds beschouwend, minimalistisch, beeldend, om vervolgens te kantelen naar rauwe, brute, exuberante energie. Hun werk laat zich het best in duale begrippen omschrijven: er zijn kinderen en er zijn volwassen dansers, het is intens fysiek en verstillend, het plaatst gruwel tegenover schoonheid, het zoekt naar eenvoud en is daarin complex, het is speels en donker tegelijk, het is van een lichte zwaarte.

In 2022 fuseert kabinet k met les ballets C de la B tot **laGeste**. Haar blik als maker, voedt Joke Laureyns vanaf nu in haar nieuwe functie als **artistiek leider van laGeste**, een functie die ze deelt met Hildegard De Vuyst. Daarnaast werkt ze samen met Kwint Manshoven aan een nieuwe creatie: *someone will always be missing*, een bundeling van duetten tussen Palestijnse dansers en kinderen. Deze creatie dicteert meteen het kader waarbinnen het duo in laGeste wil werken: met aandacht voor de kracht en de kwetsbaarheid binnen intermenselijke relaties, middenin de wereld.

Kwint Manshoven (°1971) is choreograaf en danser, met een achtergrond in vormgeving. Samen met Joke Laureyns is hij stichter en bezieler van het gezelschap kabinet k.

Sinds 2002 creëren ze samen onder de vleugels van enkele grotere theaterhuizen een reeks voorstellingen die niet onopgemerkt blijven: *Dromen hebben veters* (fabuleus), *Shelter* (Kopergietery), *Martha, Marthe* (Kopergietery) en *Questo Ricordo* (CC Hasselt).

Vanaf 2008 bouwen ze verder aan een oeuvre van voorstellingen voor een breed publiek met *Einzelgänger (-)*, *unfold, i see you*, *zwaluwzang*, *rauw* en *ba(b)bel* aan. *Unfold* en *rauw* worden geselecteerd voor het Theaterfestival en markeren een internationale doorbraak.

In 2016 start kabinet k een structurele samenwerking met hetpaleis (Antwerpen). In dit parcours worden *Horses* (2016), *invisible* (2018), *as long as we are playing* (2019, coproductie met LOD muziektheater) en *promise me* (2021) gemaakt. *promise me* vormt het sluitstuk van 20 jaar werken en leven onder de naam kabinet k.

Het oeuvre spreekt op een eigenzinnige manier over lichamelijke, over dans, over menselijke verhoudingen. De voorstellingen nemen in het landschap van de podiumkunsten een unieke plaats in door het volgehouden en doorgedreven zoeken naar een alternatief, een utopia, door stilte te plaatsen tegenover een wereld vol stellingen. Hun danstaal is enerzijds beschouwend, minimalistisch, beeldend, om vervolgens te kantelen naar rauwe, brute, exuberante energie. Hun werk laat zich het best in duale

begrippen omschrijven: er zijn kinderen en er zijn volwassen dansers, het is intens fysiek en verstild, het plaatst gruwel tegenover schoonheid, het zoekt naar eenvoud en is daarin complex, het is speels en donker tegelijk, het is van een lichte zwaarte.

In 2022 fuseert kabinet k met les ballets C de la B tot laGeste. Vanuit zijn ervaring als danser en choreograaf met een grote gevoeligheid voor de synergie tussen diverse vormen van lichamelijkeheid, neemt Kwint Manshoven binnen laGeste de rol van coördinator van de inclusieve werking op. Daarnaast werkt hij samen met Joke Laureyns aan een nieuwe creatie: *someone will always be missing*, een bundeling van duetten tussen Palestijnse dansers en kinderen. Deze creatie dicteert meteen het kader waarbinnen het duo in laGeste wil werken: met aandacht voor de kracht en de kwetsbaarheid binnen intermenselijke relaties, middenin de wereld.

The logo for laGeste, featuring the word 'laGeste' in a blue, handwritten-style script.

laGeste (kabinet k + les ballets C de la B)

laGeste ontstaat in 2022, uit een fusie van les ballets C de la B en kabinet k. De twee Gentse dansgezelschappen kenden een lange voorgeschiedenis van samenwerking en grote artistieke affiniteit in het zoeken naar viscerale vertellingen. Ze besloten de krachten te bundelen en zetten de werking verder onder de nieuwe naam laGeste: een thuis voor zowel de intergenerationale praktijk die Joke Laureyns en Kwint Manshoven bij kabinet k ontwikkelden, als voor de erfenis van choreograaf Alain Platel die meer dan vijfendertig jaar spil van les ballets C de la B was.

laGeste, *written by the body*. Elk project is 'un monde des possibles' bevolkt met een diversiteit aan lichamen. Lichamen dragen een geschiedenis mee. Ze kunnen eronder gebukt gaan, erdoor getekend zijn, ervan doordrongen zijn tot in elke porie. Maar een lichaam is geen gevangenis, een litteken geen veroordeling. Het lichaam houdt ook de belofte in van transformatie. Lichamelijke praktijken ontstaan uit die diepe connectie tussen plek en tijd, tussen individu en gemeenschap. Wij verkiezen beweging, voortgebracht door die connectie, boven woorden, maar zonder taal uit te sluiten. Het lichaam is een slagveld waarop de grote maatschappelijke gevechten uitgevochten worden.

Cisgenders versus fluïden, ondernemenden versus onproductieven, excellerenden versus beperkten, identitairen versus diegenen die denken dat ze eender wat en eender wie kunnen worden, de geprivilegieerden versus de gedekoloniseerden, de ouderen getekend door historische trauma's versus de jongeren bedreigd door ecologische rampen, de haves versus de have-nots.

De polarisering is de afgelopen vijf jaar enorm toegenomen, en aangescherpt in tijden van pandemie, en andere crisissen. Wij hopen met ons werk tijdelijke ruimtes te creëren waarin we de kloof tussen mensen terug overbrugbaar kunnen maken.

We bouwen aan een inclusief verhaal, niet in de marge, maar pal in het hart van de werking. We beogen diversiteit en mixability in alle geledingen. We willen graag meer werkelijkheid zien in de gerepresenteerde lichamen en vechten tegelijkertijd voor de mogelijkheid van transformatie, spel en poëzie, van het zich loszingen uit de hokjes waarin we elkaar opsluiten.

www.lageste.be

Het Freedom theatre, Jenin, Palestina

Het Freedom Theatre, opgericht in 2006, wil een levendige en creatieve artistieke gemeenschap ontwikkelen die jonge volwassenen in staat stelt zich vrij en gelijkelijk uit te drukken door middel van kunst. De organisatie huist middenin het vluchtelingenkamp in Jenin op de Westelijke Jordaanoever. Ze is verantwoordelijk voor het afstuderen van meer dan een dozijn studenten aan hun theaterschool. Ze voorziet in de opleiding van meer dan honderd vrouwen in fotografie en film en werkt samen met meer dan 50 gemeenschappen in bezet Palestina. Met optredens en workshops reisde het theater langs meer dan vijftien landen. Het Freedom Theatre heeft kunst beschikbaar en toegankelijk gemaakt voor elk kind in het vluchtelingenkamp. Het heeft het kamp onder nationale en internationale aandacht

weten te plaatsen met innovatieve en reflectieve theater- en mediaproducties. Het theater representeert een uniek programma van activiteiten op het gebied van podiumkunsten en multimedia, inclusief theater en drama, film en fotografie. Binnen het hoofdproject 'Care & Learning' organiseert het workshops voor lokale deelnemers om zelf- en gemeenschapsbewustzijn en identiteit te versterken. Daardoor konden - vooral jonge - vrouwen hun eigen potentieel en zelfvertrouwen ontplooiën en hun vaardigheden op het gebied van communicatie en leiderschap vergroten.

Ahmed Tobasi is sinds maart 2020 artistiek leider van het theater. Tobasi is acteur, regisseur en docent met ervaring in zowel Palestijnse als internationale theaters. Geboren in het vluchtelingenkamp Jenin groeide hij op onder Israëlische bezetting, tot hij in 2002 op zestienjarige leeftijd lid werd van het gewapende verzet. Hij werd gearresteerd en bracht vier jaar door in de Israëlische gevangenis. Bij zijn vrijlating besloot hij door te gaan met het verzet via cultuur, waarbij hij het idee omarmde dat hij door middel van theater een pleitbezorger van verandering zou kunnen worden.

Ahmed Tobasi is in 2008 voor het eerst naar Brussel gekomen in kader van PASS (Performing Arts Summer School), een project van KVS, A. M. Qattan Foundation en les ballets C de la B. Vanuit Brussel is hij naar Noorwegen getrokken waar hij als vluchteling erkend is.

Later maakte hij deel uit van het One Space Project van KVS, Alcantara, en Exodos.

Van daaruit is hij ondersteund om een duet te maken met Adonis Nébié (danser bij Serge-Aimé Coulibaly), afgewerkt in Co-laBo in Gent.

Na een opleiding van twee jaar aan het Freedom Theatre, volgde Tobasi een vervolgopleiding in Noorwegen aan het Nordic Black Theatre. Hij sloot zich aan bij hun professionele gezelschap waar hij optrad in producties waaronder *Guantanamo What Now? Destination Africa*, *Journey to Identity*. Hij regisseerde ook zijn eigen werk.

In 2013 keerde hij terug naar Jenin Refugee Camp en naar het Freedom Theatre om bij te dragen aan de lokale artistieke beweging die zich richt op cultuur als een vorm van verzet. Onlangs trad hij op in *The Siege*, dat door Palestina toerde en langs theaters door heel Groot-Brittannië leidde, en begon hij zijn eigen werk te ontwikkelen.

Als artistiek directeur van het Freedom Theatre merkt hij in de gesprekken naar aanleiding van de samenwerking met kabinet k het volgende op: *'Uiteraard stelt het creatie-proces op zich al vragen over (bewegings-)vrijheid, ruimte en grenzen. Maar vrijheid is op de eerste plaats een persoonlijke ingesteldheid, een mentale ruimte. Vrijheid is een 'state of mind'.*

CONTACT

Helena Elshout (spreiding)
E/ helena@lageste.be
T/ +32 485 32 70 58

Caroline Eliano (pers en communicatie)
E/ caroline@lageste.be
T/ +32 486 52 60 75

laGeste | Bijlokesite
Bijlokekaai 1 | 9000 Gent | België
info@lageste.be | 0032 9 221 75 01
www.lageste.be